

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَأَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى ﴿٣٩﴾ وَأَنْ سَعْيُهُ سَوْفَ يُرَى ﴿٤٠﴾ ثُمَّ يُجْزَاهُ

الْجِزَاءَ الْأَوْفَى ﴿٤١﴾

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

أَغْطُوا الْأَجِيرَ أَجْرَهُ فَبَلَّ أَنْ يَجِفَّ عَرَقُهُ.

Müslümanın İş ve Ticaret Ahlakı

(15.07.2016)

Aziz Kardeşlerim!

Okuduğum âyet-i kerimede Yüce Mevlamız, Kerim Kitabında şöyle buyurmaktadır: **“İnsan için ancak çalıştığı vardır. Şüphesiz onun çalışması ileride görülecektir. Sonra çalışmasının karşılığı kendisine tastamam verilecektir.”**¹

Okuduğum hadis-i şerifte ise Sevgili Peygamberimiz (s.a.s), şöyle buyurmaktadır: **“Çalışana ücretini, teri kurumadan önce veriniz.”**²

Kardeşlerim!

Dinimiz bize bir Müslümanın ticaret ve iş ahlakının nasıl olması gerektiğini öğretmektedir. Buna göre; dinimizin iş ve ticaret ahlakı doğruluk, dürüstlüktür; helal-haram duyarlılığıdır; işçi-işveren hakkına riayettir; alın terine saygıdır. Dinimize göre, kazanç için her yol mubah değildir.

Kıymetli Kardeşlerim!

Günümüzde üretim ve tüketim konusunda bir takım çarpıklıkların olduğu açıktır. Bir tarafta helal-haram düşünmeden konforun alabildiğine kuşattığı bir yaşam tarzı, diğer tarafta tek kaygısı evine ekmek parası götürmek olan insanlar..

Bir tarafta, daha çok kazanma arzusunda olanlar; diğer tarafta hayatını devam ettirebilmek için rızkının peşinde koşanlar..

Bir tarafta kolay yoldan zengin olmak isteyenler, diğer tarafta bir helal lokma uğruna alın teri dökkenler..

Evet, ne acıdır ki modern zamanlar, iş ve ticaret ahlakımızı da etkiledi. Dürüst, güvenilir, işinin ve işçinin hakkını verenlerin yanında sadece maddiyat ve kazanç odaklı düşünenlerin de sayısı arttı. Rahmet Elçisi'nin **“Bizi aldatan bizden değildir”**³ uyarısı, ticaretin de bir ibadet olduğunu unutanlarca dünyevi çıkarlara kurban edilir hale geldi.

Kardeşlerim!

Kişinin, kimseye muhtaç olmadan hayatını sürdürmesi, çoluk-çocuğunun nafakasını temin etmesi esastır. Bu maksatla Dinimizce helal ve meşrû yoldan kazanç temini için çalışmak, iş ve ticaret hayatının içinde bulunmak kutsal sayılmıştır.

Buna mukabil, Allah rızasının, helal-haram çizgisinin gözetilmediği, haksızlık ve aldatma içeren her türlü kazanç ve ticaret de caiz görülmemiştir.

Nitekim Efendimiz (s.a.s) böylelerinin ibretlik durumunu şöyle bir soruyla ortaya koymuştur: **“Yediği haram, içtiği haram, giydiği haram bir kimsenin duasına Allah nasıl cevap versin?”**⁴

Kardeşlerim!

Mümin, her şeyden önce güvenilir kişi demektir. Öyleyse mümin, kazanırken de başkasının hakkını yememelidir.

Mü'min, helal kazanç uğruna dürüstçe yaptığı her işin ibadet olduğu bilinciyle hareket etmelidir.

Mümin, çoluk çocuğuna yedireceği haram bir lokmanın, kendi midelerini kavuran bir ateş topu olacağını unutmamalıdır.

Hutbemi Kur'an'ın hepimizce ölçü alınması gereken maişet ve kazanç kriterleri ile ilgili şu uyarıcı sözleriyle bitirmek istiyorum.

Rabbimiz şöyle buyuruyor: **“Ölçüde ve tartıda hile yapanların vay haline! Onlar insanlardan bir şey ölçüp aldıkları zaman, tam ölçerler. Fakat kendileri onlara bir şey ölçüp yahut tartıp verdikleri zaman eksik ölçüp tartarlar. Bunlar, büyük bir günde tekrar dirileceklerine inanmıyorlar mı?”**⁵,

“Ey İman edenler! Karşılıklı rızaya dayanan ticaret dışında mallarınızı aranızda haksızlıkla yemeyin”⁶

Hazırlayan: Hutbe Komisyonu

¹ Necm, 53/39-41.

² İbn Mace, Rühûn, 4.

³ Tirmizi, Buyû', 74.

⁴ Müslim, Zekât, 19.

⁵ Mutaffifin, 83/1-5.

⁶ Nisâ, 4/29.